

Sammanställning av workshop

Referensgruppsmöte – Näringslivets hus, Stockholm 8. April 2019

Referensgrupp *Att arbeta med matallergi och matöverkänslighet*

Grupp 1: Roelinde Middelveld, Leena Oscarson, Lovisa Wilhelmsson, Sofia Skantze, Therese Mattson Nilsson, Andrea Mikkelsen och Maria Nygårds

1. Vad kan kunskapscentrumet hjälpa dig med i ditt arbete med matöverkänslighet?

- Kunskap/information
- Råd kring hur jag kan hjälpa andra
- Stödverktyg/appar
- Att tänka utifrån målgruppen, anpassa information efter det
- Skolan, det cirkulerar så många ”sanningar”, det är stor kunskapsbrist
- Tydlig lättbegriplig kvalitetssäkrad/vidensbaserad information
- Tydliga riktlinjer
- Skillnad mellan riktig allergi och önskemål (när det gäller specialkost)
- Påverka utbildningsinnehåll i restaurangutbildning + gymnasier, att man lär sig om ämnet under utbildningen
- Vem är ansvarig för det allergiska barnet i skolan: är det läraren, kökspersonal, rektor?

2. Vilka styrkor finns i Sverige på området matöverkänslighet?

- Bra information/hög medvetenhet om överkänslighet, men det kan också vara en svaghet.
- Alla verkar ha någon överkänslighet - objektiva undersökningar är nödvändiga
- Vi behöver jobba på kunskapen mot samhället inte sjukvårdsrelaterat
- Livsmedelsbranschens information behöver komma ut, driva en förändring
- Det finns kunskap men den har inte kommit ut

3. På vilket sätt vill du som arbetar med matöverkänslighet samarbeta med kunskapscentrumet?

- Spridning av kunskap
- Certifiering, t.ex. appar
- Med att hjälpa till med tydlig kommunikation, hur man får till tydlig information från kunskapscentrumet
- Samarbeta med dietkockar + praktikplatser
- Det ska finnas samlad kunskap: verktyg, utbildningar
- Att nå ungdomar är jätteviktigt

Grupp 2: Rikard Åsgård, Anneli Eklöw, Birgitta Lagerkrantz, Marina Jonsson, Sara Nygård och Hanna von Schantz

1. Vad kan kunskapscentrumet hjälpa dig med i ditt arbete med matöverkänslighet?

- Kunskapscentrumet ska vara som en bas där evidensbaserad kunskap samlas
- Nätverk, involvera hela samhället, kartlägga vilka som arbetar med detta. Kommuner använder sig av SLVs råd
- Evidensbaserad information, samla och sprida rätt kunskap just idag
- Det finns en Allergikommitté i Uppsala (nätverk med 5 personer). En uppgift för kunskapscentrumet: vad är syftet med en allergikommitté? Ta fram riktlinjer för det.
- Behöver samla kunskap från olika sektorer och göra en handlingsplan
- Riktlinjer och vägledningar ska samlas ihop av kunskapscentrumet
- Ena all kunskap från olika sektorer
- Metodutveckling, implementering. Hur når vi alla?
- Produkter, gränsvärden, spår av – lägger ner mycket tid att ringa runt och säkerställa innehållet
- Produktlexikon med celiakiförbundet
- Underlätta för konsument med digitala lösningar
- Producenter behöver förstå behov och krav från personer med matöverkänslighet, kunskapscentrumet kan ta fram kunskap om vad huvudmålgruppen behöver och kommunicera detta till aktörerna

2. Vilka styrkor finns i Sverige på området matöverkänslighet?

- Vi har dietister som har bra kunskap, ska förmedla rätt kunskap. Kunskap på BVC viktigt. Vi vänder oss till olika experter i olika skeden av livet
- Patientorganisationer har mycket kunskap/erfarenhet som vi kan använda oss mer av.
- Andra länder har ”bättre” lösningar gällande restauranger, märkning.
- Branschriktlinjer – där det står hur man ska tänka. Handel/producenter har branschriktlinjer specifikt för allergi. Myndigheter jobbar med detta. –
- Livsmedelssäkerhet – viktigt område som vi är bra på.

3. På vilket sätt vill du som arbetar med matöverkänslighet samarbeta med kunskapscentrumet?

- App för allergiprofil produkter – samarbetsprojekt med kunskapscentrumet. Enas om riktlinjer + säkerhetsnivå -> produkt
- Att forskning kommer vidare, produkter + material
- Nätverk – kan samverka + sprida rätt kunskap + ta tillvara på varandras erfarenheter + sammanställa forskning
- Vid föreläsningar – allergikonsulent/dietist
- Hjälpa en förändring, ta fram lösningar framåt om något saknas
- Socialstyrelsen Skola/förskola 2013, Ingen har huvudansvar

Grupp 3: Veronica Harrison, Åsa Håkansson, Anders Nilsson, Julia Strömblad Lenhoff, Yvonne Bergfelt, Carl-Erik Flodmark och Emma Juslin

1. Vad kan kunskapscentrumet hjälpa dig med i ditt arbete med matöverkänslighet?

- prioritera och identifiera kunskap, att man behöver använda olika språk när man pratar med olika sektorer
- Kunskapshub, t.ex. gällande det senaste om t.ex. celiaki, havreallergi, analysmetoder (t.ex. metod för att gitta bästa metod för glutenmätning)
- Nationella riktlinjer för allergiutredning, provokation, intyg (specialkost)
- Samla ihop kunskap, hur ska vi hantera allergologbrist – kartläggning över situationen
- Internationell kunskap
- Allergier behöver inte rapporteras – om något går fel (som smittskyddsmyndigheten), kanske man borde göra det
- Jobba med märkning och hur vetenskapen bakom det kommuniceras

2. Vilka styrkor finns i Sverige på området matöverkänslighet?

- branschriktlinjerna – kan innehålla spår av. Vara tydliga mot konsumenter. Långt fram när det gäller märkning. Vital-systemet
- Ska man ha stort och brett sortiment vs litet som är säkert för alla?
- Fri från märkning
- Allmänna medvetenheten är bra

3. På vilket sätt vill du som arbetar med matöverkänslighet samarbeta med kunskapscentrumet?

- Bidra med info, validera forskningsresultat, tolka forskning
- SLV har begränsade analysmetoder, industrin kanske kan hjälpa till
- Riskanalys
- Vital-systemet

Grupp 4: Sofia Knáz, Ingvar Krakau, Ylva Bolin, Emma Grönlund, Margareta Elding-Pontén, Paula Friman och Shadi Amid Hägg

1. Vad kan kunskapscentrumet hjälpa dig med i ditt arbete med matöverkänslighet?

- Vara ett stöd i kontakt med kunden
- Värja tyckande etc. som florerar och lätt blir ”sanningar”

2. Vilka styrkor finns i Sverige på området matöverkänslighet?

- bra specialistvård – när man kan det
- Utbilda primärvården
- Branschriktlinjer – nätverk – livsmedelsföretagen etc. astma och allergiförbundet, celiakiförbundet

3. På vilket sätt vill du som arbetar med matöverkänslighet samarbeta med kunskapscentrumet?

- kunskap om celiaki för påverkade

Grupp 5: Rune Dahlskog, Solmaz Yilmaz, Cecilia Jansson, Cassandra Eriksson, Freja Anckers, Åsa Kullberg, Ulrika Malmqvist och Elisabet Rytter

1. Vad kan kunskapscentrumet hjälpa dig med i ditt arbete med matöverkänslighet?

- Få ut senaste informationen om de senaste rönen, omvärldsbevakning inom området
- Hjälp när man utesluter - blir det näringsrikt
- Hur man utformar bra mat för allergiker
- Digitalt verktyg – mellan skolkök & skolhälsa, slutet system krypterat, innehålla bilder på barnen/ungdomarna och vad de är allergiska mot
- Kunskapscentrum att öka kunskap hos skolor
- Råd & stötta för olika grupper – sprida kunskap som t.ex. unga allergiker har om hur lösa skolmatssituationen
- Kan kunskapscentrumet ha ett provkök? Eller anordna ett event?
- Skolans matbudget: samma budget som för alla andra
- Skolhälсан/Elevhälсан – alla är inte lika engagerade
- En bro mellan skolkök och hälsovård
- Specialkost – vilka lagar som gäller
- Ingen uppföljning efter första diagnosen

2. Vilka styrkor finns i Sverige på området matöverkänslighet?

- Det finns branschriktlinjer
- Lägsta nivån är högre än utomlands
- Ganska bra kunskaper
- Gratis skollunch – ökar kunskaper. Tar man med sig själv kommer det att finnas elever so tar med sig något som man inte får ta med.

3. På vilket sätt vill du som arbetar med matöverkänslighet samarbeta med kunskapscentrumet?

- Olika typer av träffar, workshops, delar erfarenheter ur olika perspektiv
- jämlik vård – påverkanssamarbete, brist av specialister för vuxna allergiker. Allergolog
- ambassadörer
- att kunskapscentrum kan åka ut och fästa sina teser
- unga allergiker vill få ut sin kunskap till skolkök och vården – hur når man ut? Nätverksträffar finns idag – mail, seminarium, rapporter, webinarer, TV-program, matmässor

Grupp 6:

1. Vad kan kunskapscentrumet hjälpa dig med i ditt arbete med matöverkänslighet?

- Få hjälp/inte stå ensam med upptäcker & värden – för säkrare produkter
- Stödja arbetet i det lokala arbetet kring matallergier i ex kommuner och landsting som skulle sprida och stöda
- UA – hänvisa när de jobbar nationellt
- Gränsvärden
- Material – hänvisa patienter
- Ett sätt att omvärldsbevaka, vad är på gång/vad är i fokus
- Modern teknologi
- Få forskning från centrumet för att göra om det till kunskap/riktlinjer inom organisationer
- Stöd i konsumentfrågor för att undvika tyckande & antaganden
- Kommunicera ut befintliga fakta.
- Se nya målgrupper så som i vården

2. Vilka styrkor finns i Sverige på området matöverkänslighet?

- branschriktlinjer för allergi. Andra tar efter
- Det är allmänt känt att problemet finns

3. På vilket sätt vill du som arbetar med matöverkänslighet samarbeta med kunskapscentrumet?

- att ni känner till målgrupper t.ex. UA – hjälpa dem att hjälpa målgruppen
- Höja kompetensen för skolkökspersonal med utbildningar
- Att arbeta sektors överskridande
- Celiaki sprida information
- Säkerhet i fokus/SLV/RASFF likt läkemedelsverket
- Rådgivning